

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena
2 DinIzhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani,
Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal števil. 345.
Račun pošto hranilnice v Ljubljani števil. 15.393

Ljubljana, 7. decembra 1933

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za
vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji
50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarjaŠtev. 49.
Leto V

Igračke za Miklavža

Pogled v delavnice za otroške igrače. - Kako izdelujejo punčke, konjičke in medvedke za Miklavževa in božična darila otrokom

Nekoč, v lepših časih, ko še nismo vedeli, kaj je kriza, so v industrijskih državah vse igrače za Miklavževa in božična darila, pa tudi okras za božična drevesca, izdelovali v tovarnah. Danes se svet spet vrača k ročnemu delu — ne morda zato, ker bi bilo cenejše (narobe: celo dosti dražje je!), temveč zato, da dobe nezaposleni čim več dela. Ali je ta metoda zmiselna ali ne, ni naša stvar, da bi na tem mestu razglabljali; gotovo je le, da z opuščanjem tovarniškega dela po drugi strani tovarniški delavci izgubljajo službe, čeprav v manjši meri, kakor jih v delavnicah drugi dobe. Nas zanima danes le pogled v te delavnice, saj v njih tudi res lahko vidimo dosti zanimivega za odrasle pa tudi za otroke.

Nekam čuden, za otroke pa brez dvoma razočarajoč je pogled na celo goro rožnatih telesc za otroške punčke, zraven njih na drugem kupu pa gole roke in nožice, in v kotu cela

prinesel punčke, ki še roke ne bi znale iztegniti, ne oči zapreti, ko jih polože v posteljico k počitku...

Tako stoje zdaj lepo v vrstah, na oko druga drugi podobne ko jajce jajcu. Letos so spet moderne kite in polžaste frizure kakor nekoč — ostrižene glavičice in kratki lasje so odslužili. In vendar, če jih malo bliže

Konjič dobijo
novo „kožo“

Zgoraj:
Pihanje tankih steklenih
krogel za okraske na
božičnem drevescu

če hoče delavec, ki izdeluje medvedke in ima zraven sebe kup žime in prediva, na drugi strani pa grmado lično sešitega pliša, napraviti vse živali natanko enako velike in iste ob-

Na levi:
Tudi otroci morajo
pomagati

skladovnica smejočih se glav z odprtimi lobanjami... Posebne, v ta namen izurjene delavke imajo nalogo, napraviti iz tega »materiala« prave pravcate lutke, ki naj pozneje ožive v naročjih mladoletnih mamic. Da vidite te delavke, kako spretno vam vkladajo ude v trup, kako naglo in ročno vam lepijo lepenkasti »pokrov« na odprte lobanje in nanj lasulje! Pa to še ne zadošča; treba je drobna bitja še preizkusiti, ali vsi udje tudi v redu funkcionirajo v sklepih; zakaj ne vem, kaj bi rekla mlade mamice, če bi jim sveti Miklavž

pogledamo, vidimo, da niso ravno vse druga drugi enake, saj bi bilo pri ročnem delu tudi nemogoče. Tale ima na primer prečo nekoliko bolj na desno kakor njena soseda, ona je spet nekam obrvi namršila, tretja se zdi, kakor bi se hotela poredno zasmijati, itd. Da, tudi pri lutkah nista dva obraza več enaka, in prav je tako: kako bi drugače mlada mati svojega »otroka« na prvi pogled ločila od drugega?

Osebnost izraz igračk se pri ročnem delu ne da nikoli čisto zabrisati, pa čeprav gre za serijsko delo. Tudi

like, se pokaže vendarle večja ali manjša razlika med njimi, zakaj delo človeških rok ne more nikoli biti natančno ko stroj. A kdo ve, ali ni ravno takale neznatna hiba tisto, kar otroku igračo še bolj priljubi? Kdo ve, ali ne bo ta ali oni mali obdarjenec, ko se prebudi na Miklavževa, ves vesel vzkliknil: »Jej, kako je lep moj medvedek, ko ima glavo malo postrani!«

Naše slike kažejo pogled v nekatere delavnice otroških igračk. Vse mogoče stvari izdelujejo v teh delavnicah, od majhnih in velikih lutk z gibljivimi in nepremičnimi očmi pa do lesenih konjičkov, plišastih medvedkov in kositrnih vojakov. Vse to je pripravljeno v prvi vrsti za Miklavževa, najlepši otroški praznik, toda misliti je treba tudi že na božič, saj nas loči od njega komaj še dobrih štirinajst dni. Za takrat pa ne zadoščajo samo igračke, treba bo tudi še okraskov za božično drevesce. To delo je kajpada še dosti težje, ker zahteva neprimerno večje gibčnosti in natančnosti.

Friziranje
lutk

Rdeča smrt v Chiapasu

5000 indijancev oslepelo. Zid branik pred kobilicami. Kirurg podzemlja

Piše Ferry O'Brien

Amerika že davno ni več dežela neomejenih možnosti, že davno je dosanjan sen o raju »zlatega zapada«. Prav v naših dneh je videti, da je Amerika med vsemi zemljami najbolj zbitana; poleg strahovite gospodarske krize ji jemljejo že itak tako pojemajoče moči še tajinstvene kužne bolezni, naravne katastrofe ji lomijo hrbtenice, red in mir pa ogražajo domala nepremagljive organizacije podzemlja.

Čeprav se bore z nečloveškim napotom proti razširjenju te strašne kuge, je izgubilo vendar že več ko 50.000 Indijancev najdragocenejši dar vida.

Šiba božja nad Argentino

Iz nekega uradnega poročila posnemamo, da ne bo mogoče nikoli uspešno in popolnoma zatreti kobilic, tega najstrašnejšega biča Argentine. V neizmernih in nepreglednih predelih najdejo ti skakalci vse polno primernih skrivališč, iz katerih se ob času cveta in žetve vsujejo kakor gost oblak na rodovitna polja in nasade ter uničijo do zadnje betvice vse, kar so ljudje v potu svojega obraza vse leto z največjo ljubeznijo gojili.

V Argentini je v obrambo te nadleže tako zvani »kobilji polk«, vojaška organizacija s štabom in glavnim stanom z letali, ki bljuvajo plamen, in s tanki, ki razširjajo strupene pline. Kljub vsemu temu so morale oblasti uvideti, da se niti s plini niti z ognjem ne da zatreti ta egiptiska nadloga. Strokovnjaki so h koncu svetovali, naj se zgradi dolg, meter visok zid iz cinkovih plošč, ki ga ne bodo mogle požrešne žuželke

preskočiti. Ob tej oviri, ki bi naj merila 12.000 kilometrov v daljavo, bi se ustavila krdela kobilic, ki bi jih lahko iz letal polivali z benečnim in jih hkratu sežigali.

Zdi se, da bo to edini zares uspešni način za zatiranje kobilic, kajti jarki in prekopi, ki so jih kopali doslej, so le za nekaj minut zadržali njihovo napredovanje. Na tisoče jih je popadalo v jarke, na tisoče jih je tam storilo žalosten konec, toda preko njihovih trupele jih

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršijo vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburg sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Generalni ravnatelj sanja...

Napisal Jo Hanns Rösler

Vsemogočni generalni ravnatelj reče mogočnemu bančnemu ravnatelju:

»To vam moram povedati!«
»Kaj zanimivega?«
»Skoraj pravljica. Ali če hočete: sanje.«

»Poslušam vas.«
Generalni ravnatelj začne:

»Imel sem čudne sanje. Sedel sem za pisalo mizo. Z jutranjo pošto je prišel cel šop naročil, novih nalogov, novih kupcev, najboljša cena, plačila v gotovini. Obenem se je najavila delegacija mojih nameščencev in odločno prosila za 20%no znižanje plač. In za njo so prišli delavci naše tovarne in zahtevali pri istih mezdah 60urni tednik in odpravo za podjetje nerentabilnih prostovoljnih socialnih prispevkov. Komaj sem ostal sam, ko je zabrnel telefon: sporočili so mi, da je nadzorni svet sklenil glede na cvetočo kupčijo mojo plačo podvojiti, in sicer tudi za nazaj od leta 1930. Tisti mah mi prineso ekspresno pismo z davkarje: da sem že več let plačeval preveč dohodnine ter mi zato po priloženem čeku vračajo prebitok 63.000 mark.«

»Sanje želja!« pripomni bančni ravnatelj.

Generalni ravnatelj prikima in odgovori:

»Kajpada. Toda sanje se še nagaljujejo. Moja dolgoletna zasebna tajnica mi je odpovedala zaradi starostne onemoglosti in mi pripeljala mlado, platinasto-plavo dekle še ne sedemnajstih let, ki mi je pri prici padla okoli vratu in tako vse popravila, kar je koččenost moje dosedanje tajnice leta in leta grešila. Vesel sem šel domov in tam našel pismo svoje žene, svoje hčere in svojega sina. Žena mi je pisala, da se loči od mene in da je že odpotovala. Hči mi je pisala, da je naposled našla moža po svojem srcu, da se je že poročila in takisto odpotovala. Moj sin mi je pa javil, da je napravil doktorat in takoj nato dobil neodpovedljivo službo in da je tudi že odpotoval. Vesel in zadovoljen kakor že dolgo ne, sem legel v sanjah spat. Zdajci se je prikazala zraven postelje mlada, platinasta, nova tajnica, toda še preden je utegnila le besedico reči, sta stopila v sobo dva moža in me prišla za ramo.

Naš pravi domači izdelek!

je odfrčalo na milijarde na cvetočnjive in travnike.

Dr. Horroek iz Friska...

V poslednjem času se je ublažil »črni sloves« Cikaga, za to je pa San Francisco tem bolj zaslovel v kriminalistiki. Kje se neki skriva morilec milijonarja Bowera, ki je svojo žrtev okradel za 250.000 dolarjev? Kje neki tiči Jack Buxton, ki je hladnokrvno ustrelil draguljarja in njegovega tajnika in izginil brez sledu z dragulji, vrednimi več milijonov? Policija iz San Franciska je razposlala svoje najboljše detektive, toda kljub temu sta ostala oba zločina zavila v temo.

Šele gol slučaj je odkril tajnost. Letos spomladi je okradel neki blagajnik svojega gospodarja za 90.000 dolarjev. Čeprav so razposlali širno Amerike tiralice s točnim opisom begunca, ga vendar niso mogli nikjer prijeti. Pred nekaj tedni se je pa

»Pojdite z nama! Kriminalna policija!«

»Kako vendar...«

»Brez ugovora!«

Pred hišo je stal zaprt voz. V njem sta me odpeljala pred komisarja.

»Ovadbó smo dobili proti vam,« je začel komisar. »Dolže vas, da ste leta in leta utajevali davke, skupno 63 tisoč mark. Vrh tega je prišla ovadba vašega nadzornega sveta zaradi sleparske bilance, fingiranih naročil, katerih provizijo ste si po krivem zaračunali, in mezdnih odtegljajev pri delavcih, ki jih niste vknjižili v blagajno. Utegne vas dalje zanimati, da je tudi vaš sin aretiran zaradi neplačevanja dolgov, hčer smo pa snoči zalotili v trgovini, ko je skušala izmekniti dragoceno krzno.«

Lahko si predstavite moj strah. Poskusil sem stvari omiliti, iskal izgovorov, stopil v zvezo s svojim odvetnikom. Vse zaman. Odpeljali so me v preiskovalni zapor, in ko so se vrata s treskom zaloputnili za menoj —

»— ste se zbudili,« mu skoči v besedo bančni ravnatelj.

Generalni ravnatelj se trudno nasmehne.

»Na žalost ne,« odgovori. »Zbudil sem se že, ko sta kriminalna uradnika pristopila k postelji. Od tistega trenutka je vse resnica.«

Strašna nadloga, ki je zajela vso Srednjo Ameriko, se je zarodila v Chiapasu. Neki indijanski stariček je obolel. Na glavi so mu čez noč zrastle debele bule, ki so postajale od dne do dne večje. Čez teden dni je bolniku opešal vid, deseti dan je bil pa popolnoma slep. Domačini si zaradi te obolenosti miso delali Bog ve kakšnih skrbi; prepričani so bili, da je vsegamogočni Bog dežja kaznoval starca.

Toda nekaj dni kasneje se je razvedelo, da so v sosednjih vaseh na isti način oboleli moški, ženske in celo otroci, in da trpe iste muke kakor stari Indijanec. Naslednji teden se je razneslo, da so vsi bolniki oslepel. Čez mesec dni je bilo vsem jasno ko beli dan, da ne gre za kaznen božjo, temveč za strašno kužno bolezen, ki se širi po vsej deželi. Nihče pa ni mogel dognati vzroka ne povzročitelja te kuge.

Zdravstvene oblasti države Mehike so pričele z vsemi sredstvi zatirati to neznano epidemijo. V tistem hipu, ko se je bolezen razširila do Oaxace, so odposlali cel štab zdravnikov, strežnikov in usmiljenk v okužene pokrajine. Slehernega Indijanca, ki je le začutil v sebi kal bolezni, so takoj operirali. Po dolgem raziskovanju so vendar našli povzročitelja bolezni, neki bacil, ki ga znanost doslej še ni poznala. Končno so ugotovili, da prenaša ta bacil majhna rdeča jesenska muha. Že sam njen pik prenese kugo na človeka. Ta muha živi najrajši v vlažnem jesenskem listju.

Ker doslej še niso našli uspešnega protistrupa za zdravljenje in tudi nobenega sredstva za obvarovanje pred boleznijo, so skušali razširjevanje omejiti z uničevanjem prenašalcev bacilov. Vse odpadlo listje so zgrabili na velike kupe in ga zažgali, da tako pomore muhe z zalego vred.

Zdravniki se mučijo z dneva v dan na vse pretege. Nekdanji veliki medicinci so upešno zatrli kugo, kolero in tifus, toda kakor v zasmeh naši toliko prosvetljeni dobi in visoki stopnji znanosti je današnja zdravniška veda brez moči. Zmerom znova se pojavljajo težka obolenja: otroška ohromelost, vnetje možganske mreže, spalna bolezen — in to krat »rdeča smrt iz Chiapasa«. Čeprav store odposlani zdravniki vse,

zazdel nekemu stražniku sumljiv neki moški, ki je nosil prav čudno oblikovano palico. Stražnik se je v hipu spomnil, da je v opisu pobeglega zločinca omenjena tudi neka ne- navadno upognjena palica. Približal se je sumljivemu, toda spoznati je moral na prvi pogled, da ta človek ni niti malo podoben iskanemu zločincu.

Toda razen palice se je zazdelo stražniku še nekaj na tem moškem

Uspeli trik

Edinburgh, v novembru

V Dublinu se je pred več meseci zgodilo nekaj nezasišane: tolpa roparjev je vdrla v glavno pošto blagajno in ukradla za 15.000 funtov poštne znamke. Ne pošti ne policiji se stvar ni zdela preveč važna, kajti prepričani so bili, da se bodo tatovje sami vjeli. Takšna množina znamk se da spraviti le na debelo v promet; prodaja na drobno bi se ne izplačala.

Za stvar se je še komaj kdo pozanimal. Toda lepega dne je prejel poštni ravnatelj pismo, prav prijazno pismo s sporočilom, da so že skoraj vse znamke, razen neznanega ostan- ka prodane. V zameno in za odškod- nino pa poklanja »družba« poštne uprave 150 avtomatov za prodajo znamk, ki so tako vrlo in v tako kratkem času posredovali prodajo ukradenih poštne vrednotnic. V pis- mu je bil točen zaznamek vseh kra-jev, kjer so bili obešeni ti avtomati.

Poštna uprava je s policijo vred uvedla natančno preiskavo in dognala, da je napisana v pismu sama go- la resnica. V majhnih od Boga zapu- ščenih vasicah so bili postavljeni ta- ki avtomati. Tatovi so jih pred ropom naročili v Ameriki in jih takoj potem namestili v vseh majhnih krajih, ki na zemljevidih niti zarisani niso. Pre- bivalci, ki so mislili, da jih postavlja

podobnega opisu zločinca. Govor in izgovarjaval! Zategadelj je povabil osumljenca na stražnico, kjer je ta po dolgem izpraševanju vendar pri- znal, da je on tisti blagajnik, ki je okradel svojega gospodarja. Policija je dognala, da je temu zločincu znani kirurg podzemlja dr. Horrock z ope- racijo izpremenil obraz, kakor že vsem njegovim zločinskim predni- kom, ki hodijo po zaslugi proslulega kirurga s tujim obrazom po svetu.

Ljudomil sodnik

Kjöbenhavn, v oktobru

Še so sodniki, ki imajo srce na pra- vem mestu in še niso pozabili, da so tudi oni iz mesa in krvi, čeprav mo- rajo dostikrat krojiti človeško usodo.

Tak sodnik je Jen Hasmussen. Zadnjič je stal pred njim siromak, ki je imel na vesti neko manjšo stvar. »24 ur zapora in 5 kron globe,« je razsodil Hasmussen.

Toda z večjim očesom je tisti mah presodil, da siromak pred njim nima niti belica v žepu in da še te nezna- ne globe ne zmore. S koprnečimi očmi je gledal grešnik skozi okno v ze- lenje dreves in bele oblačke na si- njem nebu. Sodnik je slutil, kaj se je tisti trenutek odigravalo v obtožen- čevem srcu. Kratkoterminalno je segel v žep, po- gnal iz njega bankovec za pet kron in ga ponudil obsojencu:

»Prelep dan je, da bi ga človek iz- gubil za zamreženimi okni!«

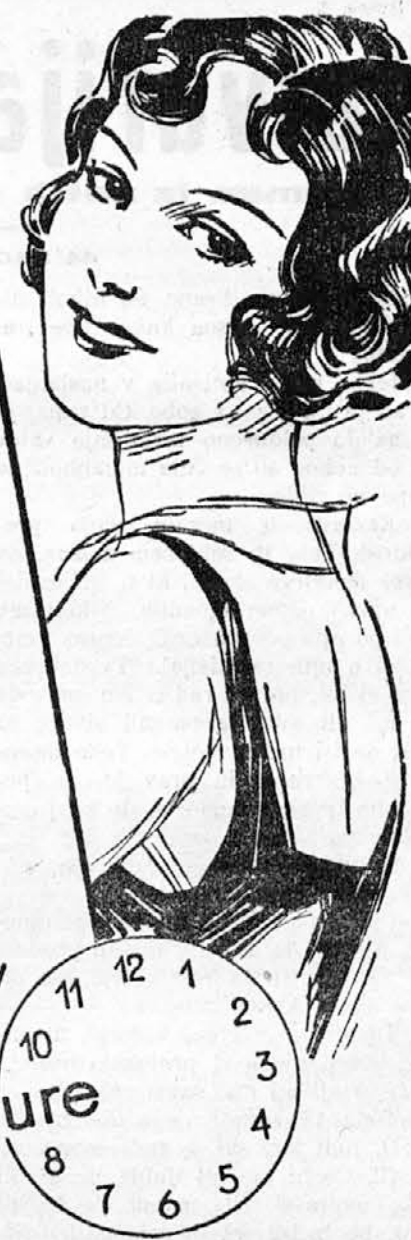
Da, še so ljudomili sodniki na svetu!

Povsod zapažena...

Njej veljajo občudovalni pogledi, a pred vsem njeni fini nežni polti. Ona pozna pravo nego- vanje: Elida Creme de chaque heure. Takoj po uporabi napravi Elida Creme de chaque heure kožo zamolklo in mehko — daje ji ob vsakem času živo rožnato svežost.

ELIDA CREME

de chaque heure

Rešiteljica Kleopatca

Pariz, v novembru.

V neki kavarni ob Seini sedi več mladih časnikarjev v živahnem raz- govoru. Že ves popoldan iščejo ne- verjetne in pretresljive senzacije, ka-

kršne v listih še ni bilo. Iščejo in razmišljajo — zaman, ničesar ne mo- rejo najti.

Zdajci vzklikne eden med njimi: »Saj ni dolgo tega, kar sem nekje bral nekaj zelo zanimivega. Le kaj je to moralo biti?«

Tovariši utihnejo, da bi se oni laž- je spomnil.

Čez nekaj minut skoči pokoncu.

»Imam jo! Zdaj se spomnim: bral sem nekje, da smo v Parizu imeli njega dni mumijo, ki je bila na las slična Kleopatci...«

Več mu ni bilo treba povedati. V reporterskih glavah je mahoma vsta- la nezasišana senzacija in se vse ja- sneje oblikovala. Ta senzacija se je potem nekako takole glasila:

»Ko je bil veliki Napoleon v Egip- tu, so mu pokazali mumijo znamenite kraljice Kleopatce, ki je bila še zmerom tako mladostno lepa, da se je mogočni cesar na prvi pogled za- ljubil vanjo in se ni mogel več ločiti od nje. Vzel je mumijo s seboj v Pa- riz in jo dal tam obleči v pravljico lepa oblačila. Ko je moral v izgnan- stvo, je še dosegel, da so lepoto po- kopali na vrtu luvreskega muzeja. In prav tam so jo te dni po čudnem naključju spet odkrili in spravili na dan.«

Ker je eden izmed največjih pari- škkih jutranjnikov prinesel to novico z velikimi kričečimi naslovi, kakor se za takšno senzacijo spodobi, si zdaj po vsem Parizu pripovedujejo prav- ljico o očarljivi mumiji egiptške Kleopatce, ki je znala tako zamamiti velikega osvajačalca.

Ko bi dobri Parižani vedeli, kako je ta pravljica nastala... Pa ne bodo nikoli izvedeli. In je bolje tako.

— Roosevelt dobi na dan povprečno po 3800 pism, dan po svojem prvem velikem govoru o gospodarski obnovi dr- žave je pa dobil celo 120.000 pism, do- pisnic in zavojev. Za primerjavo: prve dni po vstopu USA v vojno je dobil ta- kratni predsednik Wilson »samo« po 800 pism na dan.

— Kdor ima sladkorno bolezen, ne sme jesti sladkih in močnatih jedi. Pet mad- žarskih zdravnikov je pa zdaj po večlet- nih poskusih sestavilo iz semenja neka- terih rastlin posebno moko, ki se da ka- kor pšenična moka rabiti za močnate iz- delke, nima pa ogljikovih hidratov, ki škodujejo diabetikom; zato smejo slad- korni bolniki iz te moke pripravljene jedi uživati, kolikor jih je volja.

— V Clevelandu v Ameriki so areti- rali nekega tovarniškega knjigovodjo, češ da je poneveril 10.000 dolarjev, ki so manjkali ob mesečnem zaključku. Ker je obdolženec trdovratno vztrajal, da je ne- dolžen, so še enkrat pregledali knjige. In tedaj so osupli odkrili, da je bilo pri zapiranju knjige zmečkano muho in se je ena njenih nog tako usodno pripeljala pred številko 5.000, da je nastala številka 15.000. Pri pregledu se je noga spet od- lepila in tako je prišla na dan usodna napaka, ki bi bila nedolžnega knjigo- vodjo skoraj pokopala.

— Nepopoln je neki Rus, ki se je (kakor sam piše v moskovski »Pravdic«) na podlagi novih ruskih določb o skle- panju zakona in razporoki že 118 krat poročil in ločil... in stopil zdaj že sto- devetnajstič v mili zakonski stan.

— Zvezo samecev so ustanovili v Ma- dridu. Njen namen je ščititi može pred

sklepanjem zakonov, »zakaj zakon za- strupi vsakemu moškemu življenje«. Če bi se kateri izmed članov zveze vseeno poročil, bo moral plačati 150 peset globe in ga bodo iz zveze izključili. Ustanovi- telj zveze je mož, ki je bil že trikrat poročen.

— Prebivalstvo ruskih mest strašno hitro raste. Leta 1914 so štela vsa ruska mesta 25 milijonov ljudi, letos pa že 39 milijonov. Moskva ima danes 3.572.000 prebivalcev (pred vojno 1.701.000), Har- kov 646.000 (pred vojno 313.000). Soraz- merno najbolj je pa zrastle industrijsko mesto Staljin: leta 1914 je bilo še vas z 2000 ljudi, danes pa šteje 14 milijona prebivalcev.

— O moderni zakonski drami poročajo iz Aucklanda na Angleškem. Tam se je neki 72 letnik po 3 dnevni zaroki oženil z 19 letnim dekletom, a jo je že čez 6 tednov nagnal, ker se je sporekla... z njegovo ljubinko, ki je večkrat prišla k staremu donu Juanu na obisk. Mlada žena toži zdaj za ločitev zakona.

— Uganil je neki kölnski univerzitet- ni docent: trinajst mesecev je opazoval nezaposlene delavce in dognal, da jih je med njimi 6% shujšalo za dobre 3 kile, 4% pa za 5 kil brez vidnega bolezen- skega vzroka. Docent domneva, da je »to hujšanje najbrže posledica nezadostne hrane«. (Dobri mož je bistro zadel. — Opomba ur.)

— Prva naga sta se poročila v Los- Angelesu. Ženin je bil železniški čuvaj; dejal je, da ga je k nagoi izpreobrnila neudobna železniška uniforma. Nevesta je imela na sebi samo zaročni prstan; tudi goste je po končanem poročnem obredu sprejela popolnoma naga. Kam si je šopek pripela, kronika ne pove.

— Ženska se poteguje za krvnika v Varšavi. V svoji prošnji pravi, da se čuti za to obrt prav tako sposobno kakor

moški. Dosedanji krvnik hoče iti v po- koj, pa so oblasti razpisale natečaj za njegovega naslednika. Razen omenjene ženske se je prijavilo še več sto prosil- cev, med njimi ljudje z akademsko iz- obrazbo, ki so brez službe.

— Podrla se je zgodovinsko znamenita cerkev iz 12. stoletja v Saint-Ybarsu na južnem Francoskem. Obok je nenadoma popustil in od cerkve je ostalo le še golo zidovje.

— Šminkati in pudrati se ne smejo v službi uradnice angleške, avstralske, ka- nadske in južnoafriške narodne banke; tak odlok so pred kratkim izdali ome- njeni zavodi. V Melbourneu (Avstralija) so jim celo predpisali enotno obleko iz preprostega črnega ali pa temnomodre- ga blaga. Katera se ne bi pokorila, bo pri priči ob službo.

— Ciganom na Madžarskem mislijo te- tovirati zapovrstne številke, ker jih dru- gače zaradi večnega preseljevanja ne mo- rejo več imeti v evidenci. Tako upajo hkratu tudi najzanesljiveje zaježiti na- lezljive bolezni, ki jih cigani prenašajo.

— 18 novorojenških trupel so našli v nekem kanalu v Quebecu (Kanada). — Strašna najdba je prebivalstvo silno raz- burila. Policija stoji pred uganko.

— V Lillu v Franciji se je prijavil neki absolviran medicince za babiško službo. Oblast je v veliki zadregi: njego- vo prošnjo je sicer odbila, toda študent je dokazal, da ni v francoskih zakonih nikjer paragrafa, ki ne bi dopuščal, da opravlja babiško prakso moški. Tako vse kaže, da bo mladi medicince prva moška babica na svetu.

— V tekmovalstvu za nogometno prven- stvo je BSK zmagal v Beogradu nad Voj- vodino 3:0. Hašk: Jugoslavija je na v Zagrebu ostala neodločena 0:0. Prihod- njo nedeljo se odigra še poslednja tekma (Hašk: Vojvodina v Zagrebu).

Kalvarija ljubezni

Roman iz naših dni. — Napisal P. R.

44. nadaljevanje

»Ne šalim se, Franc. Še nikoli nisem bila tako resna kakor tale trenutek.«

Mehko ga je potisnila v naslanjač. Mrak je bil legel v sobo. Od zunaj je prihajalo pridruženno mrmranje valov in od nekod so se čule melanholične popevke ribičev.

»Razkriti ti moram svojo preteklost. Tebi in sebi sem dolžna, da izveš nekatere stvari, ki ti jih doslej še nikoli nisem omenila. Nikoli me nisi po njih povpraševal, čeprav vem, da si o njih razmišljal. Predobrega srca si bil, preveč rad si me imel, da bi mi bil kdaj le omenil stvari, ki veš, da bi me zaskalele. Toda danes si mož, Franc, in prav je, da podrobno izveš, o čemer si do zdaj mogel le ugibati.«

»O mojem očetu govoriš, mama?« Francov glas je drhtel.

»Da, otrok. Nikoli mi ga nisi omenil, a vem, da si bil v mislih pogosto pri njem... in da te je bolelo, ker nimaš očeta kakor drugi.«

»Ta oče te je vrgel v gorje, mamica, zaradi njega si prejkoli naštetno noči — ali mi nisi sama rekla?«

»Toda ti zaradi njega nisi trpel!«

»O, tudi jaz, saj je tudi mene zapustil. Če bi me bil ljubil, ne bi bil tako napravljen. Ne, mama, če bi bil mož, ne bi bil šel in prepustil usodi svoje žene ne otroka, ki ga je z njo spočel.«

»Franc!«

»O, ne ugovarjaj!« je ogorčeno vzdiknil mladenič. »Mnogokrat sem sam pri sebi premišljeval o tem in tem bolj občudoval tvojo požrtvovalnost in nesebičnost, čim bolj sem obsojal njega, ki ga niti ne poznam!«

»A če sta ta požrtvovalnost in ta nesebičnost le navidezni?«

»Mama!...«

»Če sem ti doslej lagala, lagala samo zato, da ne izgubim tvoje ljubezni, ko si mi vse na svetu?«

»O, mama, preizkušati me hočeš. Tvoje jasne in odkrite oči niso izmed tistih, ki znajo laž zakriti.«

»In vendar je tako, sin moj... Lagala sem ti, ko sem rekla, da naju je oče zapustil in odšel v tujino. Zakaj, ni bil on tisti, ki je šel, temveč jaz!«

Če bi bil takrat kdo prižgal elektriko v sobi, bi bil videl pri obeh, pri materi in sinu, od bolesti razdejan obraz. Ilona je utihnila; spomin jo je bil tako premogel, da jo je stisnilo za srce.

»Ti si ga zapustila, mama?« je s stisnjenim glasom vprašal Franc.

»Da, ker me je smrtno razžalil. On, ki sem se z njim poročila ne iz ljubezni, nego iz usmiljenja. Verjela sem njegovim zatrjevanjem in prisegam ljubezni in potem mi je golo naključje razodelo, da me je vzel samo zaradi denarja. A samo zato ga še ne bi bila zapustila.«

»Če bi bilo mojemu očetu kaj do mene in do moje usode, ne bi bil pustil, da greš od njega.«

»Bila sva takrat šele tri mesece poročena.«

»Šele tri... A potem...«

»Da, takrat te še ni bilo na svetu.«

»A pozneje je vendar moral izvedeti?«

»Do danes še ne ve, sin moj.«

Franc se je zgrozil. V grlu ga je dušilo. Da, njegova mati je prav slutila: mladi mož je pogosto mislil na svojega očeta, toda zmerom si je dejal, da oče, ki pusti ženo in otroka in gre, ni vreden, da bi mu sin ohranil prostor v srcu. Zdaj je pa izvedel, da proti njemu oče sploh ni grešil! Če bi bil vedel, da ima sina, bi bil mogoče najboljši oče...

»O, Bog!« je zajecjal nesrečnež.

Toda Ilona se je bila zbrala. Bila je odločena, da čim prej dokonča svojo izpoved, naj ji bo še tako hudo.

»Že zdavnaj bi ti bila morala vse to priznati, pa sem od dneva do dneva odlašala, od meseca do meseca, boječ se, da si ne zapravim tvoje ljubezni. Strah me je bilo, da ne bi zahteval, da ti povem ime tvojega očeta, ki ga imaš pravico in skoraj dolžnost ljubiti, saj tebi ni ničesar storil. Strah me je bilo, da ne bi morda izbral med njim in menoj in se odločil zanj...«

»Oh, molči, mamica!«

Te besede je zajecjal s tako tesnobo, da se je Ilona prestrašila.

»Ne, mamica,« je povzel čez čas, »nikoli ne bom mogel bolj ljubiti očeta, ki ga še nikdar videl nisem in ga sploh ne poznam, kakor tebe, ki si mi dala vse, kar imam do danes od življenja. Toda če mu pustim kosček prostora v svojih mislih in v srcu, si predobra, da bi mi to zamenila. In če te prosim za njegovo ime, mamica, te prosim v prepričanju, da te ta prošnja ne bo bolela.«

Ilona ga ni videla. Toda čutila je, da je sklenil roke v goreči prošnji.

»Povedala ti bom njegovo ime, če boš vztrajal v prošnji,« je odgovorila. »Toda poprej ti moram odkriti zločin, ki ga je ta človek storil... zločin, ki naju je za zmerom razdvojil.«

In mlada žena je jela pripovedovati. Izpustila je samo imena. Franc jo je poslušal brez besede, sedeč ko odrevenel pred njo. In ko je med solzami končala povest o strašnem kirurškem zločinu nad tistim, ki ga je ljubil, je zaključila:

»Po teh razkritjih boš razumel, da mi ni bilo obstanka zraven tvojega očeta. Zapustila sem ga, kakor sem ti povedala, ne vedoč, da nosim tebe pod srcem. Usoda mi je prinesla na pot nesrečnega, ki je trpel zaradi mene. Zločin bi bilo, da sem ga prepustila samemu sebi. Tega zločina si nisem mogla nakopati na vest in čeprav so me ljudje obsojali, pripisujejo mi namene, o katerih mi verjameš, sin moj, da jih nisem imela, sem ga vzela k sebi in bedela nad njim. Jemala sem ga s seboj na potovanja, molila in upala, da bo kdaj ozdravel. Toda moje molitve se niso uslišale. Minila so leta. Ti si rasel in dorasel v moža... Kot mož zdaj vse veš in svobodno lahko sodiš svojo mater...«

Mlada mati je umolknila. V sobi je zavladala tišina. Slišali so se le enolični koraki v sobi nad njima; tam

je stanoval Ciril. Franc je pokazal z roko na strop:

»Ta nesrečnež, mati, je torej?...« Ilona v temi ni videla njegove geste, a jo je slutila.

»Da, on!« je trudno odgovorila. »Zdaj, sin moj, vse veš. Prikrila ti nisem ničesar razen imen, a tudi ta ti povem, če zahtevaš... Govori, sin moj, brez ovinkov povej, ali me obsojaš ali ne!«

Toda Franc ni odgovoril. Vstal je in jel vzlic temi hoditi po sobi, s presekanim, mrzličnim korakom. In iz ust so se mu trgale nezvezne besede:

»Moj oče... zločinec?... Moj oče...«

Potem se je ustavil. Iloni je bilo, kakor da čaka celo večnost njegovega odgovora. In zdajci je začutila njegove roke okoli vratu.

»Mati moja, v mojem srcu ni zate drugega čuvstva kakor ljubezen in usmiljenje. Kar si storila, bi bila v istih okoliščinah storila vsaka druga žena, ki ima srce.«

»Torej me ne obsojaš?« je zajecjala med solzami.

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje,
barvanje in svetlokanje

»Tebe da bi obsojal? Zakaj? Ker si me vzredila in me ljubila? Ker si do danes tako vzvišeno izpolnjevala svojo materinsko dolžnost?«

»Nekoliko preveč sebično...«

»Ne, mamica, ne! Tvoja ljubezen je bila tolikšna, da nisi mogla niti misliti na to, da bi bil mogel on, ki je bil zate tujec kakor vsi drugi, imeti kakšne pravice do mene. Ne govori, mamica, da si bila sebična!«

Stisnil jo je še tesneje k sebi in jo obsul s poljubi.

»Torej me res ne obsojaš?«

»V mojih očeh si svetnica in po tem razkritju te še bolj ljubim, kakor sem te do zdaj.«

»In mi res ne boš nikoli očital prošlosti?«

»Nikoli, kolnem se ti, mamica!«

»O, hvala ti, sin moj, hvala za te besede!« je zamrmrala Ilona med solzami neizrekljive sreče.

— — — — —

Več minut sta ostala v nemem objemu. Potem se ji je pa Franc rahlo izvil in mehko dejal:

»Rekla si mi, mamica, da mi boš povedala očetovo ime...«

Ilona je vztrepetala:

»Če zahtevaš, otrok...«

»Ne zahtevam, mamica... samo prosim te...«

Govoril je tiho in tudi njemu je glas trepetal.

»Dovoli mi Franc, poprej še vprašanje: Ali bi zato rad poznal očetovo ime, da bi mogel — o, vem, tvoja pravica je to, skoraj dolžnost — da bi mogel iti k njemu?«

»Ne, mamica,« je nežno odgovoril in glas mu ni več drhtel. »Nimam namena iti k njemu. Med vama je prepad, ki ga nič ne more premostiti. Rekla si, naj izbiram med teboj in njim. Razumem tvojo željo in uklopinim se ji; ostal bom pri njej, ki me je zmerom ljubila in me bo ljubila do konca življenja.«

»A zakaj,« je dehnila tako tiho, da jo je komaj slišal, »zakaj bi potem rad poznal njegovo ime? Življenje te

utegne nekega dne pripeljati njemu na pot, in...«

Ni našla več besed, da bi dogovorila. Toda Franc je ugenil njeno misel:

»In ker ga ne bi mogel spoštovati, bi le še bolj trpel... Prav imaš, mati, ohrani to skrivnost!«

Vroče jo je poljubil na mokra lica.

»Prošlost je odkupljena, mamica!« je nežno zašepetal.

In z glasom, ki je zdajci postal spet veder in odločen, je vzdiknil:

»Mati, od nocoj gre pot v novo življenje — naprej, k solncu!«

II

Oče in sin

Dr. Horvin je sedel v svoji delovni sobi v kliniki, zatopljen v težke misli.

Leta in leta so potekla od takrat, ko smo ga poslednjič videli. Leta duševnega trpljenja in slabe vesti. Begal je iz kraja v kraj, toda nikjer ga ni dolgo strpelo. Naposled se je odzval vabilu na pariško univerzo. Tu se je nekoliko pomiril; v delu je našel uteho pred spomini, ki so ga prej noč in dan preganjali. Njegov kirurški sloves je rasel od dne do dne. Potem je pustil profesuro in si uredil kliniko. Tu je zdaj živel popolnoma sam, svojemu delu in knjigam.

Čas je pobelil njegove lase, zarezal mu je gube v čelo in ukrivil hrbet. Toda njegove oči so ostale ostre in nezmotljive in njegove roke so ohranile mladostno spretnost.

V srcu Horvin ni bil slab. Za njegovimi robotami manirami se je skrivala, če že ne mehka, vsaj ne od prirode zlobna duša. Kadar je bil sam, je padla krinka z njegovega obraza in črte na njem so se ugledile. Ogenj v njegovih očeh je ugasnil in z ustnic se mu je utrgal bolesten vzdih.

Prva leta po oni usodni operaciji je povsod, kamor je prišel, povpraševal po Iloni. Zaman. Izginila je brez sledu. Izpraševal je, kaj se je zgodilo z Milavcem. Pa ni izvedel ničesar. Tudi on je izginil brez sledu.

In Ljudmila? Čudno: vsa strast do nje ga je bila prav tako naglo minila, kakor ga je bila prevzela. In kadarkoli mu je prišla na um, se je z grozo vprašal, kako je mogel zaradi te ljubezni storiti zločin... zaradi ljubezni, ki ji je danes zaman iskal sledov v svojem srcu.

Danes je sedel kirurg za pisalno mizo in razmišljal o čudnih potih usode. Dopoldne mu je bil namreč sluga prijavil nekega Franca Matosa. Horvin navadno ni sprejel vsakogar; moral je že imeti posebno priporočilo od katerega svojih znancev ali stanovskih tovarišev. To pot je pa napravil izjemo; ob imenu »Matoš« so se mu bili nenadoma zbudili stari spomini. Ko je mladi mož vstopil, ga je pretreslo: njegov obraz in ves njegov nastop sta se mu zdela tako nerazumljivo znana. Slučajno je takrat pogledal na veliko sliko, visečo nad vrati, v katero se je bil ravno uprl solčni žarek. Ta slika je predstavljala njega samega v mladih letih, in ko je odvrnil od nje oči in pogledal po obiskovalcu, toliko da se ni od brezmejnega osuplosti in groze izdal: slika je bila živi portret njegovega obiskovalca! A potem... potem... ne, saj ni mogel! Mladi mož — njegov sin!

Grof MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

15. nadaljevanje.

Dantèsu je zastal dih; moral se je prijeti za srce, ker se je bal, da mu ga ne raznese. Zaprl je oči kakor otroci, ki bi radi v migotajoči noči svoje domišljije videli več zvezd, kakor jih morejo preštet na nebu. Potlej jih je pa počasi odprl in obstal ko oslepljen.

Skrinja je imela tri predale. V prvem so se rdečkasto rumeno lesketali zlati tolarji, v drugem so bile zložene palice zlata, in iz tretjega, napolnjenega le do polovice, je zajel Dantès cela prgišča demantov, biserja in rubinov. Mladi mož je vročično otipaval to pravljeno bogastvo in z drgečočimi rokami grebel po njem. Potem je pa planil na noge in začel tehati po jami, kakor da bi bil zblaznel. A tudi tako ni dolgo strpel; zagnal se je ven, splezal na skalo in pogledal okoli sebe: nikjer nikogar. Sam je bil, čisto sam na skalnatem otoku sredi prostranega morja, sam s svojim bajnim zakladom. Ali bedi ali sanja?

Ne, še enkrat mora videti svoje zlato, še enkrat ga mora otipati. In vendar je čutil, da tisti trenutek ne bi prenesel pogleda nanj. Z obema rokama se je zgrabil za glavo, boječ se, da se mu ne bi ustavil razum. Potem se je spustil v tek; begal je po otoku, sam ne vedoč, kod ne kam, le to je vedel, da na mestu nič več ne strpi.

Naposled se je nekoliko pomiril. Vrnil se je nazaj v jamo in se spet zagledal v neizmerno bogastvo zlata in draguljev. Zdaj ni mogel več dvomiti; spustil se je na kolena, pritisnil roke na svoje razbijajoče srce in zajecel zahvalo, ki jo je samo Bog razumel. Šele zdaj mu je prišlo do zavesti, da ne sanja, da je res neizmerno bogat.

Potlej je začel pregledovati svoje bogastvo. Naštel je tisoč palic zlata, vsaka po dva do tri funte. Potem je nakupičil pet in dvajset tisoč zlatih tolarjev po 80 frankov, vsi s sliko papeža Aleksandra VI. in njegovih prednikov — a to je bilo šele pol predala. Naposled je nameril dve polni prgišči biserov in žlahtnih kamnov; nekateri so bili tako mojstrsko zbrušeni, da so imeli že zato najmanj dvojno vrednost.

Dan se je nagibal h koncu in v jami je zavlada noč. Dantès je zgrabil strah, da ne bi kdo nepričakovano prišel na otok. Za to je vzel puško in odšel ven. Košček prepečenca in nekaj požirkov vina so bili njegova večerja. Potem je s kamnom zadelal vhod v votlino, legel nanj in zaspal.

II

Neznanec

Končno je napočil težko pričakovani dan; Dantès ga je buden pričakal. S prvim solnčnim

žarkom je vstal in splezal kakor prejšnji dan na vrh skale, da se razgleda. Nikjer ni bilo videti žive duše — prav kakor prejšnji dan.

Edmond se je spet spustil dol, odšel v jamo, si natlačil žepe z dragulji, skrinjo spet zaprl, jo pokril s prstjo in nametal peska na vrh, da ne bi nihče mogel opaziti, kje je zaklad zakopan. Potlej je zadelal še vhod v votlino, nanosil kamenja in prsti in vse skupaj stéptal, vsadil mirt in vresja, jih potresel s prahom, da se ne bi razlikovale od drugih, in zabil sledove svojih stopinj. Nato je jel nestrpno pričakovati svojih tovarišev. Zakaj, zdaj bi bilo pač nezmiselno, da bi neprestano čepel v jami in si ogledoval zlato in demante ter ostal na otoku Monte-Cristu kakor zmaj, ki čuva svoj zaklad. Ne; vrni se mora v življenje, med ljudi, in si priboriti v družbi takšno mesto in ugled, ki ga daje bogastvo — prva in največja moč, ki človek z njo razpolaga.

Šesti dan so se fihotapci vrnili. Dantès je ladjo že od daleč spoznal; zavlekel se je do obrežja in ko so se njegovi tovariši izkrcali, jim je s tožečim glasom dejal, da mu je sicer že dosti bolje, vendar je še zmeraj slab. Mornarji so povedali, kako so opravili. Šlo je še dovolj dobro in posebnih silnosti niso imeli; vsem, posebno pa Jacopu je bilo žal, da ni bil Edmond z njimi, da bi tudi on dobil petdeset piastrov, kolikor je to pot na vsakogar prišlo.

Edmond se ni z ničimer izdal; še nasmehnil se ni, ko so mu pripovedovali o dobičku. Še tisti večer je „Amalijsa“ spet odplula; to pot je bil tudi Edmond na njej.

V Livornu se je Dantès poslovil od patrona — pogodba mu je bila ravno potekla — stopil k prvemu židu in mu prodal štiri svojih najmanjših demantov za sto tisoč frankov. Žid bi ga bil nemara vprašal, odkod preprostem mornarju dragulji; ker je pa pri vsakem zaslužil najmanj pet tisoč, je pametno molčal.

Drugi dan je Dantès kupil čisto novo barko in jo podaril Jacopu; dal mu je vrhu tega še sto piastrov v gotovini, da si bo mogel najeti posadko — vse to pod pogojem, da se pelje v Marseille in tam povpraša po nekem Louisu Dantèsu in neki Katalonki, Mercèdes po imenu.

Jacopo je mislil, da sanja. Toda Dantès mu je povedal, da je šel med mornarje iz same trme, ker mu doma niso hoteli dati denarja. V Livornu je pa izvedel, da ga je neki stric postavil za svojega edinega dediča. Jacopo ni niti najmanj dvomil o točnosti Edmondovih navedb; verjel jim je tem rajši, ker že od vsega začetka ni mogel razumeti, kje si je bil Dantès nabral tolikšnega znanja

Ali potrebujete pomoči? Pokličite mene!

Najrajši pridem na veliko pospravilo, zakaj takrat lahko najbolje pokažem, kaj vse zmorem. Les in kovino, železo... email, aluminij in kamen — vse to očistim lepo, kar se da, ne da bi kaj trpelo pri tem! Zakaj glejte — jaz ne odpraskam nesnage. Jaz jo najprej razkrojim... šele potem jo odpravim! To pa zmore samo

VIM

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

in izobrazbe — zdaj mu je bilo vse razumljivo.

Drugi dan se je Jacopo odpeljal proti Marseillu; z Dantèsom sta se dogovorila, da se bosta dobila na otoku Monte-Cristu. Dantès sam je takisto odpoštoval, kam, ni pa nikomur povedal.

Mladi mož se je najprej ustavil v Genovi. Ko se je izkrcal, so ravno preizkušali majhno jahto, ki jo je naročil neki Anglež. Ladjedelec je hotel zanjo imeti štirideset tisoč frankov; Dantès mu je pa ponudil šestdeset tisočakov, pod pogojem, da mu jo še tisti dan izroči. Ladjedelec je ves vesel pristal; od samega navdušenja je celo ponudil, da mu prikrbi še moštvo za jahto. Toda Dantès je odklonil, češ da najrajši sam jadra; prosil bi ga le, naj poskrbi, da dobi v svoji kajuli zraven postelje posebno omario s tremi skrivnimi predali.

Drugi dan, dve uri nato, ko so prinesli naročeno omaro v kajuto, je jahta odplula. V pristanišču se je bila zbrala nepregledna množica ljudi; vsi so hoteli videti čudaškega Španca, ki se sam vozi po morju. In ko je jahta že izginila na obzorju, so še zmeraj ugibali, kam neki je namenjena.

Dantès ni nikomur povedal, da se pelje na otok Monte-Cristo. Že drugi dan je bil na cilju. Jahta je bila odlična jadrnica; preplula je pot v 35 urah. Dantès si je bil dobro zapomnil položaj obrežja in ni pristal tam, kjer so se druge ladje ustavljale, temveč v malem zalivu.

Otok je bil popolnoma zapuščen; očitno ni bilo med tem nikogar v njegovih vodah. Dantèsova prva pot je bila k zakladu. Našel ga je, kakor ga je bil pustil. Drugi večer je bilo vse neizmerno bogastvo na jahti, skrbno spravljeno v treh skrivnih predalih kraj Dantèsove postelje.

Edmond je nato teden dni križaril okoli otoka in čakal Jacopa.

Osmi dan je uzrl majhno ladjo, ki je z razpetimi jadri plula proti Monte-Cristu; bila je Jacopova barka. Dve uri nato se je zibala zraven elegantne jahte.

Odgovor, ki ga je Jacopo prinesel na obe Edmondovi vprašanji, je bil žalosten: stari Dantès je umrl, Mercèdes izginila.

Edmond je obe novice na videz mirno sprejel. Na očelovo smrt je bil pripravljen; a kaj se je zgodilo z Mercèdo?

Mladi mož je hotel izvedeti še druge reči, pri katerih mu nihče ne bi mogel pomagati. Za to je vzel z Jacopove barke dva mornarja na jahto in sklenil sam odpluti v Marseille. V Livornu mu je bil pokazal pogled v zrcalo, da se mu ni treba bati, da bi ga kdo spoznal; če bi bilo treba, bi se pa lahko po mili volji preoblekel in izpremenil svojo zunanost.

Nekega jutra je torej njegova jahta v spremstvu male barke priplula v marsejsko luko in se vsidrala ravno na tistem mestu, kjer so bili oni usodni večer Dantès vkrkali na lff.

Ne brez vznemirjenja je mladi mož gledal, kako se mu bliža čoln zdravstvene straže z orožnikom. Toda njegov nemir je bil samo trenuten; hladnokrvno je vzel iz žepa v Livornu kupljeni angleški potni list in ga malomarno pomolil v pregled. Orožnik je salutiral; formalnost je bila opravljena, in Dantès je smel na suho.

Prvi človek, ki ga je srečal na nabrežju, je bil eden izmed nekdanjih „Faraonovih“ mornarjev. Krenil je naravnost proti njemu in ga ogovoril; mornar mu je odgovoril, ne da bi bil kakorkoli pokazal, da se tujca od kod spomni.

Dantès je nadaljeval svojo pot. Slednji korak je pomenil nov zbudljaj v njegovo srce; ni ga bilo vogala ne ulice, kjer mu ne bi bili vstali spomini iz otroških let. Ko je prišel do konca ulice

Noailles in se mu je odprl meil-hanski drevored, je začutil, kako se mu šibe kolena; toliko da ni prišel pod kolesa nekega voza.

Tako je došel do hiše, kjer je nekoč stanoval njegov oče. Mladi mož se je naslonil na drevo ob cesti in se zagledal v gornje nadstropje siromašne hišice. Potem se je pa sunkoma iztrgal iz otožnih misli in zavil proti hiši. V veži je vprašal hišnika, ali je kakšno prazno stanovanje v hiši. Čeprav mu je odgovoril, da ne, je tako dolgo silil vanj, da ga je spremil po stopnicah v tretje nadstropje in prosil v njegovem imenu stran-ko, naj mu pokaže svoji dve sobi.

Stanovalca sta bila mlad zakon-ski par, šele dober teden po-ročena. Dantèsu se je ob pogle-du na mlada človeka nehoče iz-vil vzdih. Drugače ni prav nič spominjalo na to, da bi bil kdaj tod stanoval njegov oče. Neiz-premenjene so ostale le gole ste-ne. Dantès je pogledal v kot, kjer je nekoč stala očetova postelja; tudi nova najemnika sta bila svo-jo tja postavila. Solze so se za-lesketale v Edmondovih očeh: tu je torej starček umrl...

Začudeno sta gledala mlada zakonca moža s toli resnim čel-om, kako mu polzita debeli solzi po licih. Njegova bolest jima je bila sveta, zato ga nista hotela izpraševati in sta se diskretno obrnila stran. Ko se je poslovil, sta mu dejala, da se lahko vrne, kadarkoli ga bo volja; pri njima bo vselej našel gostoljubje.

Spodaj je Dantès vprašal, ali ne stanuje v hiši krojač Cade-rousse. Hišnik mu je pa povedal, da se je preselil; obrt mu ni nesla, pa je odprl gostilno 'Pri Gardskem mostu' med Bellegardo in Beaucaïrom.

Dantès se je poslovil in odšel k lastniku hiše, čigar naslov je dobil pri hišniku. Predstavil se mu je za lorda Wilmora (na to ime se je glasil njegov potni list) in ponudil za hišo 25.000 frankov. Lastnik je takoj pristal. Dobil je zanj najmanj 10.000 frankov več kakor je bila vredna, toda Dan-tès bi bil plačal tudi pol milijona, če bi bil zahteval.

Še tisti dan je notar, ki je na-pravil pogodbo, sporočil novo-poročencema v tretjem nadstrop-ju, da jima dá novi lastnik za isto najemnino najlepše stanovanje v hiši, če mu prepusti sobici, ki sta dole v njih stanovala.

O tem nevsakdanjem dogodku so ljudje cel teden govorili in ugibali na vse strani, kdo neki je neznan Anglež, toda do pravega niso prišli.

Še bolj je pa razburilo duhove in jim dalo misliti, ko se je raz-neslo, da je neznanec tisti večer odšel v katalonsko naselbino in stopil v neko siromašno ribiško koč; tam je ostal celo uro in iz-praševal o nekaterih osebah, ki so že pred kakimi petnajstimi leti umrle ali pa neznano kam iz-ginile.

Drugi dan so dobili ljudje, ki so govorili z neznanecem, od njega v dar popolnoma novo katalonsko barko z vso opremo. Hvaležni obdarjenci so se mu hoteli za-hvaliti; toda neznanec je zajahal konja in v skoku odjezdil iz Mar-seilla.

III

Krčma 'Pri Gardskem mostu'

Na cesti med Beaucaïrom in Bellegardo stoji z dvoriščem na Rhône stara in zapuščena gostil-na. Kakih osem let sèm jo vodi-ta dva zakonca, ki jima pomagata sobarica Toinette in hlapec Pa-caud. Gospodarju je kakih štiri-deset let, visok je, koščen in mi-šičast, pravi južni tip z bleščeči-mi očmi v globokih jamicah, or-lovskim nosom in ko slonovina belimi zobmi. Njegovi lasje, prav tako kakor gosta, razmršena bra-da, so le malo prepleteni s sivimi nitmi, njegova že od prirode rjav-kasta polt je pa še bolj zagorela, odkar mora siromak od zore do mraka stati v solnčni pripeki pred vrati in prežati na redke potnike in voznike — drugače bi bila nje-gova krčma pač leto in dan prazna.

Ta mož je naš stari znanec Ga-spard Caderousse.

Njegova žena mu je bila pravo nasprotnje: doma iz Arlesa, je bila bleda in boleha, čeprav je njen obraz še zmeraj izdajal nekdanjo lepoto, ki odlikuje njene rojaki-nje. Neprestano jo je tresla moč-virna mrzlica, zato se skoraj ni pokazala iz svoje sobe, kjer je polegala v naslanjaču ali pa slo-nela ob postelji in venomer to-žila možu, kako nezasluženo ju lepe usoda. Caderousse je bil nasprotni njenim tožbam že zdav-naj otopel; kadar mu jih je pa bilo le preveč, je skomignil z ra-meni in jo zavrnil z modrijanovi-mi besedami: 'Molči, Carconte, Bog tako hoče!'

Vzlic tej navidezni vdanosti v usodo pa ne smete misliti, da se naš krčmar ne bi zavedal bedno-sti svojega življenja in da ga večne tožbe njegove žene ne bi zadele v živo. Kakor vsi južnjaki je bil sicer ponižen in z malim zadovoljen, imel je pa veliko na-pako: ničmuren je bil. Tako ni v dobi, ko se mu je še dobro go-dilo, nikoli šla mimo njegove hiše procesija, ne da bi se bil prikazal s Carconte pred hišo, on v sliko-vili noši južnih Francozov, pol iz-posojeni pri Andaluzijcih, pol pri Kataloncih, ona pa v mični obleki Arležank, ki spominja na grške in arabske noše hkratu. Toda po-časi so verižice in ogrlice, pe-strobarvni pasovi in vezeni život-ci, baršunasti telovniki in drago-cene nogavice, pisane dokolenke in čevljički s srebrnimi zaponka-mi odromali iz hiše in Caderousse se je vdan v usodo v svojem in ženinem imenu odrekel vsemu posvetnemu sijaju.

Nekega jutra je nekdanji kro-jač po stari navadi slonel pred hišo in žalostno opazoval dve, tri mršave kure, ki so se pasle na razhojeni travi ob cesti, ko ga je zdajci poklical zadirčni Carcontin glas. Godrnjaje je zapustil svoje opazovališče in zavil po stopni-cah v prvo nadstropje, toda hišna vrata je pustil odprta, kakor bi hotel tujce opozoriti, naj ne pre-zro njegove gostilne, če jih pot pripelje mimo nje.

V trenutku ko je Caderousse izginil v hišo, se je prikazal od Bellegarde sèm neki jezdec. Ne-kaj trenutkov nato se je ustavil pred vrati mož v črni suknji in s

v 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobl in svetlolika sraj-ce, ovratnike, zapestnice i. t. d. Pere, suši, monga in ilka domače perilo

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

trioglatim klobukom, kakršne so nosili francoski duhovniki. Raz-jahal je in privezal žival pred hi-šo, nato si je pa z veliko rdečo rufo otrli znojno čelo, stopil proti vratom in trikrat s palico potolkel po pragu.

Takoj se je vzdignil velik črn pes in zalajal. Prihodnji mah so se zaslišali težki koraki na lese-nih stopnicah.

»Sem že tu,« je vzkliknil Ca-derousse ves začuden, »sem že tu. Ali boš molčal, Margotin! Ne bojte se, gospod, rad laja, grize pa ne. S čim vam smem postreči, gospod abbé? Na razpolago sem vam.«

Duhovnik je pogledal krčmarja in ga nekaj sekund čudno pozor-no opazoval. Zdelo se je skoraj, da hoče zbuditi njegovo pozor-nost; toda na Caderoussevem obrazu se je risalo samo začu-denje, zakaj mu tujec ne odgo-vori. Tedaj ga duhovnik vpraša z izrazitim italijanskim naglasom:

»Ali niste vi gospod Cade-rousse?«

»Da, gospod,« odvrne krčmar še bolj začuden, »Gaspard Ca-derousse.«

»Gaspard Caderousse? ... Aha, bo že pravo ime. Saj ste nekoč stanovali v Meilhanskem drevo-redu?«

»Da.«

»Takrat ste bili krojač, če se ne motim?«

»Da, pa me je sreča zapustila. Vrag vzemi Marseille: v tem me-stu vlada taka vročina, da se ljudje kmalu menda še oblačili ne bodo več. A ko že govorim o vročini — ali se ne bi hoteli malo pokrepčati, gospod abbé?«

»Pač. Prinesite mi steklenico svojega najboljšega, pa bova po-tem nadaljevala svoj razgovor, če vam je prav.«

Da ne bi zamudil lepe prilož-nosti za spečanje ene izmed po-slednjih steklenic cahorčana, ki so mu še ostale, je Caderousse jadrno odhitel v klet ponjo. Ko se je vrnil, je abbé že sedel za mizo; Margotin je bil očitvidno sklenil z njim mir, zakaj nepremično je stal pri njem in poželjivo gledal, kdaj si bo naročil tudi kaj za pod zob.

»Ali ste sami?« vpraša abbé krčmarja, ko postavi predenj ste-klenico in kozarec.

»Bogu bodi položeno, sam — ali tako rekoč sam, gospod abbé; zakaj ženo imam, ki mi nikjer ne more pomagati. Uboga Carconte je zmeraj bolna.«

»Tak ste oženjeni?« vpraša du-hovnik in nekam sočutno obleti ubožno gostilniško opravo.

»Gledate, kako smo siromaš-ni?« vzdihne Caderousse. »Kaj hočete! Za srečo na tem svetu pač ne zadošča, da je človek poštenjak.«

Abbé ga prodirljivo pogleda.

»Da, poštenjak sem, z mirno vestjo lahko povem,« se pokrka

krčmar po prsih, ne da bi bil umeknil pogled. »Tega danes ne more vsakdo o sebi trditi.«

»Tem bolje, če resnico govo-rite,« prikima abbé. »Zakaj pre-pričan sem, da bodo poštene prej ali slej poplačani, hudobni pa kaznovani.«

»Takšno govorjenje zahteva vaš poklic, gospod abbé,« meni gren-ko Caderousse. »Toda človek si ima pravico svoje misliti.«

»Nimate prav, da tako govori-te, prijatelj. Mogoče vam bom ravno jaz lahko dokazal resnič-nost svojih besed.«

»Kaj hočete reči?« vpraša za-čudeno Caderousse.

»Pred vsem moram zanesljivo vedeti, da ste res oni, ki ga iščem.«

»S čim naj vam to dokažem?«

»Ali ste poznali leta 1814 ali 1815 nekega mornarja, ki se je pisal Dantès?«

»Dantès! Če sem poznal ubo-gega Edmonda? Menda! Saj je bil eden mojih najboljših prijate-ljev!« vzklikne Caderousse in po-stane rdeč ko škrlat.

»Da, menda mu je bilo res Ed-mond ime.«

»Kaj se je z njim zgodilo? Ali ste ga nemara tudi vi poznali? Ali še živi? In je prost?«

»Umril je v ječi od gorja in obupa.«

Mrliška bledica je pokrila Ca-derousseov obraz. Obrnil se je proč in abbé je videl, kako si je otrl solzo iz oči.

»Ubogi siromak!« zamrmra na-to. »Vidite, gospod abbé, to je nov dokaz, da sem prav povedal, ko sem rekel, da je Bog dober samo za hudobne. O, svet postaja od dne do dne slabši.«

»Kaže, da ste tega mladeniča zelo radi imeli?«

»O, in še kako! Čeprav me gri-ze vest, da sem ga nekoč v uri slabosti zavidal za njegovo sre-čo. Toda pozneje, kolnem se vam, me je vselej zbolelo, kadarkoli sem se spomnil njegove nesreče.«

Nastala je tišina. Abbé ni niti trenutek izpustil krčmarjevega obraza iz oči.

»In vi ste nesrečneža poznali?« povzame čez nekaj časa Cade-rousse.

»Poklicali so me k njemu, ko je ležal na smrtni postelji, da sem ga spravil z Bogom.«

»In za čim je umrl?« vpraša Caderousse s pridruženim glasom.

»Za čim umre tridesetleten člo-vek, če ne za jeitštvom samim?«

Caderousse si obriše znoj, ki mu je lil po čelu.

»In pri vsem tem,« povzame spet abbé, »je najbolj čudno to, da mi je Dantès na smrtni postelji na Križanega prisegel, da ne ve, zakaj je zaprt.«

»To drži,« zamrmra Caderous-se, »ker res ni mogel vedeti. Ne, gospod abbé, nesrečni mladenič ni lagal.«

»Ravno zato me je prosil, naj poskusim dognati ozadje njegove afere in zbrisati madež z njego-vega spomina.«

Abbéjev pogled je postajal če-dalje srepejši in se kar ni mogel odtrgati od krčmarjevega obraza.

Spomini na šolskega sluga

Odlomki pogovora s Szöke Szakallom

»Gospod,« pravi Szöke Szakall, »ako želite kot poročevalec, da vam povem kakšno veselo zgodbo, pravi! Saj nameravate to veselo pripovedko povedati vsemu občinstvu, in občinstvo si pač od komika ne more želeli drugačne nego okroglo. Tako pravico imajo vsi dobri ljudje, ki hodijo v kino. Toda, povem vam, časih bi se naravnost razjokal, če pomislím, ob kakšnih prilikah vse želi občinstvo, da sem komičen in vesel.

Premislite! Stopim na primer v banko, da izdam nalog za nakazilo davčni upravi. Morda, gospod, so vaši davki tako majhni, da bi vam to bilo v zabavo, meni pa prav gotovo ni. In glejte! Uradnik pri okencu se že muza. »Prosim, gospod Szakall,« mi pravi in mi kar se da vljudno moli svinčnik, da nekaj podpišem. Pripravim se za podpis, pritisknem, toda spak v moji roki se skrivi in zvije ko kača, kajti ni pravi svinčnik, temveč ponaredba iz gumija. Uradnik se nasmeje do solz — jaz bi pa najrajši skočil iz kože.

Ali pa: Nekega dne mi je slabo. Tovarišem v ateljeju rečem: »Ljudje božji, meni je slabo...!« Vsi, kar jih je okoli mene, prasnejo v smeh, kajti prepričani so, da sem napravil nič prida dovtip. Slučajno je neki zdravnik pri roki. Mislim si: »Hvala Bogu, vendar vsaj en resen človek!« Toda zdravnik se mi prismeje: »No, dragi gospod Szakall, kaj pa bo, kje tiči tisti črni črv?« in mi prijazno stiska roko. Mislim, da me bo preiskal, pa mu še za mar ni. Veste, kaj je ta zlomek napravil? Požgečkal me je!

No, človek božji, kaj pravite k temu?« mi de Szakall s tako smešno žalostnim obrazom, da se mu moram nasmejati.

Danes, ko ga »zaslišujem«, nosi Szöke Szakall uniformo, kajti v filmu »Pomladni snovi« igra šolskega sluga. Pa ne takega navadnega, nego sluga umetnostne šole. Umetniški škriči njegove uniforme to zgovorno potrjujejo. V tem filmu ima naš dobri Szöke Szakall tudi dve prikupni hčerki, Adelo Kern in Urško Grabley, ki sta seveda tudi zunaj ateljeja navdušeni za svojega filmskega očeta in ga v vsakem odmoru nežno izprašujeta: »Očka, kako ti je ugajal ta prizor?« Prav zategadelj tudi stalno škili iz najinega kota tja na prizorišče.

»Gospod Szakall,« skušal sem spet kreniti v pogovor na zabavno plat, »vsak človek ima spomine na šolskega sluga, pa se gotovo tudi še spomnite kakšne besede iz svoje mladosti. Naš sluga je bil pravi cerberus, bali smo se ga bolj ko učiteljev...«

Szakall malo premišlja, pa se začne zadovoljno muzati.

»Naš tudi,« pritrdi, »toda vsa njegova strogost se je lepega dne spre-

menila v vljudno prijaznost. Imel sem namreč tovariša, sina zelo bogatega in vplivnega industrijca iz Budimpešte, ki je bil slaboten in bolehen fant. Zdravniki so mu zapisali, da mora zelo pogosto jesti kakšno malenkost. Učitelji so mu torej dovolili, da je smel tudi med poukom od časa do časa zaužiti majhen prigrizek. Bil sem njegov sosed v klopi in sem mu vselej postregel. Na oknu sva imela majhen kuharček na špirit in tu sem mu pripravil čaj in ga tudi sicer razvajal — na njegove troške — z najboljšimi slaščicami. Glavno pri tem je bilo, da sem mu pri krepčanju temeljito pomagal, čeprav mi tega ni nihče posebej naročil.

Moj dobavitelj je bil šolski sluga; imel je majhen buffet, kjer so si učenci kupovali v velikem odmoru kruhke z maslom ali gnatjo, ob slavnostnih prilikah kakšno hrenovko. Moji nakupi so bili v primeri s temi uprav razkošni in to je naš strogi sluga z bistrim očesom takoj opazil. Vsaka piška v omaki, ki sem jo naročil, je dvignila moj ugled. Kako visok je bil ta ugled, se je jasno pokazalo nekega dne, ko je stopil šolski sluga v razred in opozoril zamudnike na plačanje šolnine. Kakor po navadi je prebral imena: Ferencz, Bela, Geza, Janos, Tibor, toda ko je prišel do mene, je spoštljivo pripomnil: tudi gospod Gerő (takšen je namreč moj pravi priimek). Odsihdob me niso na šoli klicali nikoli drugače, nego: gospod Gerő.

V tem trenutku se je Szakall zagledal na prizorišče, kjer so njegovi filmski hčerki in Oskar Karlweis pravkar dovršili neki prizor.

»Imenitno! Še enkrat, prosim!« je ukazal režiser Fejoš — vzklik, ki se utegne zdeti filmskemu novincu nerazumljiv, pa ni. Kajti njegov pomen je tak, da je prizor dober in se naj prav tako ponovi, da ga filmajo še z drugega vidika.

»No, da! Tu že še gre,« meni Szöke Szakall, »toda nedavno na Ogrskem, ko smo »vrteli« film »Tokajec«, je bila stvar pač malo kočljivejša. V nekem prizoru sem moral z neznansko naglico skočiti iz vlaka, ki se je takoj nato odpeljal. Da smo mogli napraviti te prizore, je bil zbran ves štab filmskih ljudi na neki majhni postaji blizu Budimpešte, od koder sem pripotoval z vlakom, ki se je imel vsega ustaviti samo 2 minuti. Vlak pripelje, jaz pa skočim dol in...

»Še enkrat!« mi zakliče režiser. Filmski igralec pa mora slepo ubogati. V naglici vstopim, toda že v tistem hipu potegne vlak s postaje. Vsi na peronu so se zbili zame in so mi klicali: »Nikarite! Ne skočite dol, nevarno je...« Zvečer smo se spet sešli, saj vlaki vozijo na tej progi k sreči na obe strani... *

Jugoslovanski javnosti

Po indeksu Narodne banke so cene žitnih proizvodov pri nas od 1928 do avgusta t. l. padle za 60 %, a živina za 49 %.

Pšenica za 6 mesecev od Din 230- na Din 100- za 57 %
Izvozna pariteta je Din 70-.

Voli od junija 1932 od Din 6.75 na Din 3.38 za 50 %
Svinje od decembra 1932 od Din 9.75 na Din 6.75 za 31 %

Po indeksu Zagrebške delavske zbornice od decembra 1930 do junija t. l.

plače so padle za 33 %

Politika z dne 1. novembra t. l. piše, da znašajo dnevne plače v nekem podjetju 5 dinarjev.

Iz tega stanja sta dva alternativna izhoda:

bodisi umetno zvišanje cen poljskih proizvodov in plač

ali pa znižanje cen industrijskih izdelkov.

Med konzumenti je opažati gibanje.

Zahteva se znižanje cen industrijskih izdelkov kot praktično edino možna rešitev.

Beograjska delavska zbornica zahteva poostrotev zakona o pobijanju draginje.

Obutev spada v eno izmed štirih skupin življenjskih potrebščin človeka: hrana, stanovanje, obleka in kurjava.

Podjetje, ki ga jaz vodim, si je dovolj prizadevalo, da cene obutvi prilagodi zmanjšani kupni moči kmeta in delavca.

Mi smo znižali cene obutvi:

od Din 249- na Din 149- za 40 %

od Din 199- na Din 99- za 50 %

od Din 169- na Din 89- za 47 %

odnosno povprečno za 45 %, gumijaste škornje za kmetovalce pa

od Din 229- na Din 99- za 57 %

Na ta način ima naše podjetje pravico na priznanje, da je omogočilo širokim masam kmetovalcev in delavcev, ki so vsled slabe kupne moči hodili bosi ali nezadostno obuti, da se higijensko obujejo.

Naša konkurenca, ki se dviga proti našim nizkim cenam, pozablja, da ni nobena umetnost drago proizvoditi. To bi mi tudi znali.

Ko imam na izbiro ali prijateljstvo konkurence ali službo širokim masam konzumentov, tedaj se moram odločiti za konzumente.

Ker se ne more boriti proti nam z nacionalno-ekonomskimi in socijalnimi argumenti, se konkurenca poslužuje nacionalno-političnih.

Predbacivajo nam, da smo tujci.

To ni resnica. Pridite v Borovo in prepričajte se. Od mene pa do najmlajšega delavca, vsakdo je dober in veren Jugoslovian v našem podjetju.

Z nacionalnega stališča tuj kapital ni dobrodošel, ako uporablja tuje sirovine, zaposluje tujo delovno moč in izvažja velike dobičke iz države. VSE TO SE NE NANAŠA NA NAS.

Uporabljamo izključno domače sirovine.

Vse kar smo iz tujine, odnosno od naših bratov Čehoslovakov uvozili, vse to sta duh in metoda industrijskega dela.

Toda tudi to smo nacionalizirali.

Mi smo Jugoslovani z jugoslovensko delovno močjo in imamo pravico na priznanje važnosti v nacionalno-ekonomskem in socijalnem smislu.

Plačamo najvišje plače in prodajamo najceneje svoje izdelke

Podjetje vodim jaz in ne dopuščam nikomur, da niti najmanj oporeka mojemu jugoslovenskemu patriotizmu in patriotizmu mojih 2.500 jugoslovenskih sodelavcev.

Toma Maksimović

predsednik občine Borovo in ravnatelj firme

Bata

Zlato naše hrane

Jajnine

Tovarna Pekalete

HUMOR

Dober svet

»Gospod doktor, prosim vas, svetujte mi: moj mož neprestano v spanju govori.«

»Milostljiva, imenitno sredstvo in poceni: pustite ga čez dan bolj k besedi!«

Na živce mu gre

Sodnik: »Obtoženec, zakaj ste prav za prav ukradli perilo, niste se pa doteknili omare, ki je bila do vrha polna zlatnine?«

Obtoženec: »Gospod sodnik, lepo vas prosim, vsaj vi mi prizanesite — saj me je že žena zadosti ozmerjala!«

»Ne gre...«

»Koliko je neki ura?« vpraša zehaje Lenin oče iz sosednje sobe.

»Zmagova ura ne gre, papa!« se zlaže mlada poročenka.

»Kako je pa z Zmagom samim?« meni hudomušno oče.

Diplomat

Kdo je diplomat?

Diplomat je mož, ki se spomni rojstnega dne svoje žene, njeno starost pa pozabi.

Potem bo že drugače!

On: »Srček, priznati ti moram majhno napako. Časih se namreč za prazen nič razsrdim.«

Ona: »O, to naj ti nikar srca ne teži! Ko bova poročena, bo že drugače!«

Edino sredstvo za hitro in lahko pripravljeno izbornega golaža je

golažev ekstrakt

ki se zopet dobiva v špecerijah in delicatesah.

»EKSTRAKT«, dr. z o. z., LJUBLJANA
Gospodarska cesta 8/1.

Adria prašek je boljši

Zs čas jesenske deževne sezone se priporoča

A. GASTRAUN, trgovina dežnikov

Ljubljana, Prešernova ul. št. 42
ki Vam nudi dežnike vseh vrst ter izvršuje popravila in preobleke v najkrajšem času po najsolidnejših cenah.

Kratko pa jedrnato

Narednik (novaku): »Če bi bil tako visok, kakor si bedast, bi imel večni sneg na glavi!«

Čudno naključje

Mali Mirko: »Očka, kje si se rodil?«

»V Mariboru.«

»Pa mama?«

»V Novem mestu.«

Deček se zamisli.

»Jaz pa v Ljubljani,« reče nato, majajo z glavo. »Čudno, kako da smo se vsi trije tako lepo našli!«

Besedo je izpolnil

»Prejšnji teden sem ti posodil stotak. Rekel si, da ga potrebuješ le za malo časa.«

»Drži! Čez četrte ure ga že ni več bilo!«

Dokaz

»Prosim te — 42 let že imaš, pa nisi s svojo slikarico še nikamor prišel! Daj vendar že packanju slovo, saj napraviš tako ne boš nič. Rafael je bil v tvoji starosti — že pet let mrtev!«

Najnovejša škotska

»Nu, MacPherson, kako si zadovoljen s svojim radijskim aparatom?«

»Nič prav. Tri žarnice ima, pa vse tri toliko ne svetijo, da bi videl brati.«

Bluze, damsko in moško perilo, razne pletenine, kravate, rokavice, nogavice in torbice, kupite najbolje pri trdku

Miloš Karničnik
Ljubljana, Stari trg 8

KAMGARN

sukno in različno drugo manufakturno blago Vam po globoko znižanih cenah nudi

LJUBLJANSKI OBLAČILNI BAZAR
MESTNI TRG ŠTEV. 6

ZA VSAKO DAMO

kvalitetna polepšavajoča sredstva

PORENAL KREMA

suha za podnogi in mastna za ponoči, stalno polepšavata in pomlajata

PORENAL MILO

blago dišeče milo za nego obraza in rok

PORENAL PUDER

fin, popolnoma neškodljiv, diskreten parfumiran, 12 barv

POREMILK

biološko mleko za čiščenje obraza in odstranjevanje velikih znojnic

KAMPHORMILK

kafrov eliksir, ki takoj odstrani mozolčke in ogreje

PASTA MAJALIS

dovršeno umije in neguje občutljivo kožo, ki ne prenese mila

MILCH KREMA

odstrani hitro in stalno solnčne pege in madeže z obraza

18°

12°

24°

32°

30°

15°

15°

JE FAIS BLANC

krema iz limonovega soka, ki neguje in polepša roke

LANOLIN KREME

za masažo in pomlajevanje telesa, ker naredi kožo elastično

ORO BARVA ZA LASE

v vseh nijansah, dovršeno in trajno barva las

VODA IZ KOPRIV

staro in preizkušeno domače sredstvo proti izpadanju las in prihlaja

FLORIA ROUGE

najfinije francosko rdečilo za obraz v 12 krasnih nijansah

ROUGE ZA USTNICE

Bonbon Rose v 4 barvah
Rouge De la Vie v 4 barvah

EAU DE LAHORE

Eliksir za masažo in krepljenje ženskih prsi

10°

12°

30°

30°

14°

8°

15°

40°

DOBI SE POVSOD

Glavno skladišče:

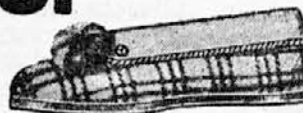
NOBILIOR parfumerija, ZAGREB.

Illica 34 — Jelačičev trg 15

Dobra obutev - nizke cene

DECI ZA SNEG IN BLATO

25.-

Tople copate ženske Din 29°—, moške Din 39°—.

45.-

59.-

Vel. 23-26

Vrsta 9892-82

Za dečke, ki nikdar ne mirujejo evo, dobrih visokih čevljev iz močnega mastnega usnja in trpežnim gumijastim podplatom. Vel. 35-38 Din 59°—.

Za živahne dečke in deklice, v dežju, snegu in blatu, ni jih treba čistiti, operejo se z navadno vodo. Vel. 27-34 Din 79°—, ženske Din 99°—.

ŽENAM ZA VSAKO PRILIKO

Vrsta 9815-03

Okusen salonski čevljiček iz finega baržuna ali satena. Ne sme manjkati v garderobi nobene praktične dame.

V teh snežkah brez skrbni greste v najslabšem vremenu. Ušnjeni čevlji in noge Vam ostanejo popolnoma suhi. V njih nosite naše čevlje iz satena za Din 49°—.

Črni ali rjavi baržunasti kombinirani z usnjem. Eleganti in udobni, za vsako nogo in vsak žep, lahko jih obujete v snežke.

Najpripravnije za delo doma in po dvorišču so naše »ZETPE«. Ker imajo gumijast podplat, so nepremočljive. Otroške Din 25°—, moške Din 35°—.

Vrsta 9895-08

Eleganten čevljiček iz laka z okusnim okrasom, primeren za vsako priliko.

Vrsta 2055

Udobni, toda elegantni čevlji iz toplega volnenega sukna z okrašenim robom iz krimerja. Za občutljive noge v zimski dobi nenadno mestljivi.

MOŽEM ZA DELO IN DRUŽBO

39.-

Zdravje in drago usnjeno obutev Vam najbolj obvaruje naše galoše. Imeli boste vedno suhe noge in čisto stanovanje. Jamčimo za dobro kvaliteto.

Eleganten čevlji, šivan na ram. Izdelan iz najboljšega boksa z usnjem podplatom in peto.

Čevlji elegantnega gospoda za družbo in ples iz laka, kombinirani z semišom.

Elegantni čevlji iz telečjega boksa, zgornji del kombiniran s toplim suknom. Radi svoje omenosti imenovani »Diplomatske«.

Rata